

Η Κοινωνία της Υποκρισίας

Δρ Μάνος Δανέζης

Επίκουρος Καθηγητής Αστροφυσικής

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τμήμα Φυσικής

Ένα από τα δραματικότερα ερωτήματα που διατυπώνονται όλο και εντονότερα στην εποχή μας είναι, το κατά πόσον οι κανόνες και οι νόμοι περί δικαίου, νομιμότητας και ήθους, οι οποίοι καθορίζουν τις κοινωνικές σχέσεις των πολιτών, μπορούν στα πλαίσια της κοινωνικής δομής που βιώνουμε, να αποτελέσουν το πλαίσιο λειτουργίας των πολιτικών, ως εκφραστών του κράτους και της πολιτείας.

Η πρωταρχική αίσθηση που δημιουργείται από τα βασικά κέντρα προπαγάνδας της παγκόσμιας κοινότητας, το σχολείο δηλαδή και την εκκλησία, είναι ότι όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στους νόμους της κοινωνίας.

Η αρχή αυτή όμως, καλύπτει, στην πράξη, τους πολίτες όταν ενεργούν ως εκφραστές κρατικών ή πολιτειακών δομών;

Το ερώτημα αυτό δεν είναι τυχαίο, εφόσον, πολλές φορές, οι ανά τον κόσμο εθνικές κυβερνήσεις, μέσω των νόμιμων, κατά περίπτωση, εκπροσώπων τους, στο όνομα της ευημερίας των λαών τους, δεν διστάζουν να ενεργούν κατά παράβαση του νομικού και εθιμικού δικαίου της κοινωνίας των πολιτών.

Είναι σε όλους πλέον γνωστό ότι καμιά κυβέρνηση δεν μπορεί να εξασφαλίσει τον αναγκαίο εθνικό δανεισμό, πολύτιμα ενεργειακά αποθέματα, εξελιγμένη τεχνολογία και τεχνογνωσία, επαρκή και κατάλληλο πολεμικό εξοπλισμό, αλλά, πολλές φορές, και την Εθνική της ανεξαρτησία, αν δεν ελιχθεί στα βρωμερά παρασκήνια της διεθνούς διπλωματίας, των παράνομων κόσμων των μεσαζόντων, της εμπορίας όπλων, της παραγωγής και εμπορίας πετρελαίου και της βιομηχανικής κατασκοπείας.

Η υπέρβαση όμως του δικαίου των πολιτών δεν σταματά μόνο εκεί. Γνωρίζουμε πλέον ότι τα ναρκωτικά αποτελούν σε πολλές περιπτώσεις το σκληρό νόμισμα παρανόμων συναλλαγών, μεταξύ κυβερνήσεων και κάποιων κοινωνικών ομάδων. Οι δολοφονικές και τρομοκρατικές πράξεις, με εντολή κρατικών ηγεσιών, είναι πλέον καθημερινό γεγονός ρουτίνας.

Το δυσάρεστο όμως γεγονός είναι η υποκρισία με την οποία αντιμετωπίζει η πλειοψηφία των πολιτών αυτά τα φαινόμενα. Οι περισσότεροι γνωρίζουν, ή αντιλαμβάνονται, ότι η καταπάτηση, εκ μέρους των εθνικών κυβερνήσεων, του εθνικού ή διεθνούς δικαίου, είναι σε πολλές περιπτώσεις η πηγή της ευημερίας τους, προσποιούνται όμως άγνοια, όσο καιρό πιστεύουν, ότι οι παράνομες διαδικασίες εξυπηρετούν τα προσωπικά τους συμφέροντα.

Η προσποίηση άγνοιας, όμως, εξυπηρετεί συγχρόνως και μια κοινωνική ψευτοηθική, η οποία επιτρέπει στους πολίτες να νέμονται τα προϊόντα της παράνομης συναλλαγής, εφ' όσον η δήθεν άγνοια της σκοπιμότητας συσκοτίζει τις πηγές και τις μεθόδους απόκτησης του πλούτου.

Έτσι μέσα από ένα πλέγμα υποκριτικών σχέσεων, πολιτείας και πολιτών, ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας μας εκλέγει ηγεσίες, δίνοντάς τους ουσιαστικά μια σαφή εντολή, *«να υλοποιούν το όραμα της οικονομικής ευημερίας του λαού τους, με κάθε νόμιμο ή παράνομο μέσο, πλην όμως διακριτικά, προκειμένου να μη θίγεται εμφανώς το περί δικαίου και ήθους κοινό αίσθημα».*

Έτσι, είναι προφανές, ότι στα πλαίσια μιας τέτοιας κοινωνικής εντολής, κάθε πράξη του κράτους και των λειτουργών του, κρίνεται τυπικά ως «σύννομη» και «έντιμη», αν απλά δεν αποβλέπει σε κάποιου είδους προσωπικό όφελος και αν δεν στρέφεται ενάντια στα καλώς ή κακώς εννοούμενα οικονομικά συμφέροντα του λαού που υπηρετούν.

Το πνεύμα και η πρακτική μιας τέτοιας κοινωνικής θεώρησης, ασφαλώς και βρίσκει αντίθετους πολλούς από εμάς, όμως αποτελεί την κυρίαρχη κοινωνική πρακτική. Έτσι σήμερα είναι αρκετά υποκριτικό το φαινόμενο, οι θεματοφύλακες, σε ανατολή και δύση, αυτής ακριβώς της ανήθικης κοινωνικής δομής, να υποκρίνονται ότι σκανδαλίζονται, και να ζητούν δήθεν κοινωνική κάθαρση, αναφερόμενοι σε γεγονότα και πράξεις που επιβάλλει το κοινωνικό μοντέλο που υπηρετούν και σιωπηλά επικροτεί μεγάλο μέρος των πολιτών. Αυτό που θα πρέπει να περιλαμβάνει σαν στόχο της μια νέα κοινωνική πρόταση, είναι η αλλαγή της ανήθικης κοινωνικής νοοτροπίας και όχι μόνο η κατ' επιλογή αποκάλυψη κάποιων επώνυμων ή ανώνυμων υπηρετών της. Μία τέτοια κοντόφθαλμη πολιτική εκμετάλλευση των αδυναμιών της ανήθικης δομής που βιώνουμε, μπορεί να αποτελεί το μέσον επιβίωσης των μικροπολιτικών συμφερόντων ατόμων που νέμονται την κοινωνική καθημερινή ανηθικότητα ενώ συγχρόνως αποτελεί, σε μακροσκοπικό επίπεδο, ένα ασφαλές άλλοθι που παρατείνει το χρόνο ζωής της

Βιβλιογραφία

Μάνος Δανέζης και Στράτος Θεοδοσίου: *«Το Μέλλον του Παρελθόντος – Επιστήμη και Νέος Πολιτισμός»*, Εκδόσεις Δίαυλος, Αθήνα 2005

14 April 2014